

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Vrije Universiteit/Vrije Universiteit medisch centrum

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

15 september 2011 / rapportnummer 2418-89

1. Oordeel over het MER

De Vrije Universiteit (VU) van Amsterdam en het medisch centrum van de Vrije Universiteit (VUmc) willen hun terreinen herinrichten. De herontwikkeling betreft (gedeeltelijke) sloop en nieuwbouw, het verplaatsen van functies en toevoeging van een aantal nieuwe functies zoals (studenten)woningen. Voor de besluitvorming over de bestemmingsplannen wordt een procedure voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen. Het bestemmingsplan VU Medisch centrum (e.o.) zal als eerste worden vastgesteld. Initiatiefnemers zijn het College van Bestuur van de VU en de Raad van Bestuur van het VUmc. De gemeenteraad van de gemeente Amsterdam is bevoegd gezag.

De Commissie¹ is van oordeel dat de essentiële informatie voor besluitvorming in het MER aanwezig is.

Het MER bestaat uit meerdere rapporten. De Commissie is van mening dat het achtergrondrapport heldere en gestructureerde informatie bevat. Het kaartmateriaal in het MER brengt echter de ontwikkelingen niet duidelijk in beeld.

De belangrijkste nadelige milieueffecten hangen samen met verkeersaspecten. In het MER is dan ook de meeste aandacht uitgegaan naar verkeersafwikkeling, geluid en luchtkwaliteit. Uit het MER blijkt dat er zonder het nemen van maatregelen knelpunten zijn op het vlak van geluidhinder en verkeer in het studiegebied.

In het MER zijn de effecten van de voorgenomen ontwikkelingen vergeleken met de effecten van de referentiesituatie (huidige situatie en autonome ontwikkelingen). Veel ontwikkelingen in het plangebied zijn al vastgelegd in een onherroepelijk ruimtelijk plan en deze autonome ontwikkelingen behoren daarmee terecht tot de referentiesituatie en niet tot het voornemen. Dit heeft wel tot gevolg dat de milieuveranderingen ten opzichte van de huidige situatie groter zullen zijn dan uit de juist gehanteerde systematiek van het MER blijkt.

Het MER is goed afgestemd op de ontwikkeling van de Flanken van de Zuidas. De verkeersafwikkeling en de daaraan gerelateerde effecten zijn samen onderzocht met de ontwikkelingen van de Flanken van de Zuidas, waarvoor een separate m.e.r.-procedure wordt doorlopen.

In hoofdstuk 2 wordt het oordeel van de Commissie nader toegelicht en aanbevelingen gedaan voor de verdere besluitvorming.

¹ Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via commissiemer.nl onder 'Adviezen Commissie'.

2. Toelichting op het oordeel

2.1 Verkeer

De verkeersstudie voor zowel de VU en het VUmc en voor de Flanken van de Zuidas is uitgevoerd voor verschillende alternatieven, die zo zijn opgesteld dat ze een goede afspiegeling vormen van de bandbreedte van effecten van allerlei mogelijke combinaties voor de VU en het VUmc en de Flanken van de Zuidas.

Uit de verkeerstudies blijkt dat in combinatie met de realisatie van de Flanken van de Zuidas er sprake zal zijn van een forse toename van de mobiliteit. Het aantal verplaatsingen per openbaar vervoer neemt relatief het meeste toe. Uit het MER blijkt dat vanwege de toename van de mobiliteit de infrastructuur moet worden aangepast om de doorstroming en de verkeersveiligheid op peil te houden. Dit geldt met name voor enkele kruisingen, fietspaden en overige fietsvoorzieningen. De Commissie heeft daarover de volgende opmerkingen:

Uit de analyses blijkt dat het verwachte fietsgebruik lager zal zijn dan het gemiddelde in Amsterdam. Bij de paragraaf over de optimalisatie van verkeer en vervoer in het MER wordt echter niet ingegaan op maatregelen om het fietsgebruik te bevorderen. Er is bijvoorbeeld niet aangegeven hoe het plangebied zal worden aangesloten op het Kernnet fiets waarover wordt gesproken in de verkeerstudie.

De Commissie adviseert om bij de verdere uitwerking van de plannen aandacht te besteden aan maatregelen om het fietsgebruik te bevorderen.

In de verkeerstudie wordt aangegeven dat op het westelijk deel van de Boelelaan een vrije busbaan in combinatie met een trambaan aangelegd moet worden. Tevens zal het autoverkeer aanzienlijk toenemen op de Boelelaan. Vanwege deze aspecten zal de barrièrewerking toenemen en de oversteekbaarheid afnemen van de Boelelaan.

De Commissie benadrukt om bij de verdere uitwerking van de plannen aandacht te besteden aan de oversteekbaarheid op de Boelelaan.

De verkeersanalyse beschrijft niet expliciet de toename en consequenties van het goederenverkeer door de ontwikkelingen. Gezien de verwachte groei in ontwikkelingen, kan deze toename merkbare effecten hebben op bijvoorbeeld de lokale doorstroming en verkeersveiligheid.

De Commissie adviseert bij de verdere uitwerking van de plannen de toename en mogelijke consequenties van het goederenverkeer goed te analyseren en zonodig maatregelen te treffen.

2.2 Geluid

Uit het MER blijkt dat de twee alternatieven (zeer) negatief scoren op het aspect wegverkeerlawaaï². Dit komt met name door de ligging van het plangebied direct ten zuiden van de A10 en de hoofdontsluitingswegen binnen het plangebied. Ook het spoorweglawaaï geeft aan de noordzijde van het plangebied een wezenlijke geluidbijdrage.

Het achtergrondrapport bij het MER laat duidelijk zien dat maatregelen de hinder kunnen beperken, waardoor een betere geluidssituatie binnen het plangebied zal ontstaan. In het MER wordt aangegeven dat bij 25% van het bruto vloeroppervlak dove gevels of gebouwschermen noodzakelijk zijn. In de praktijk komt dit er op neer dat nagenoeg alle gevels aan de doorgaande wegen als dove gevel moeten worden uitgevoerd. In het ontwerp bestemmingsplan VU Medisch centrum (e.o.) is voor een groot deel van de bebouwing dan ook de verplichting opgenomen om dove gevels dan wel een geluidwerend vlies toe te passen. Middels een afwijkingbevoegdheid kan daarvan worden afgeweken indien de Wet geluidhinder dat toelaat.

Uit het MER blijkt tevens dat het percentage noodzakelijk dove gevels of gebouwschermen bij de realisatie van het Kenniskwartier fors af zal nemen tot 5%. Realisatie van het Dok zal de geluidhinder naar verwachting eveneens aanzienlijk beperken.

De Commissie adviseert om bij verdere besluitvorming aan te geven hoe de fasering van de VU en het VUmc zich verhoudt tot de fasering van het Kenniskwartier en het Dok.

2.3 Duurzaamheid

In het MER is ingegaan op duurzaamheid. De ambities van de VU het VUmc zijn hoog: op gebouwniveau streeft men BREEAM Excellent na. Daarnaast wil de VU ook de openbare ruimte duurzaam invullen. Samenwerking met het ambitieuze duurzaamheidsprogramma van de Flanken van de Zuidas wordt nagestreefd. In het ontwerp bestemmingsplan VU Medisch centrum (e.o.) is echter geen expliciete aandacht geschonken aan duurzaamheid.

De Commissie adviseert om bij de verdere besluitvorming aan te geven hoe de duurzaamheidsambities worden geborgd.

² In het MER is een onderscheid gemaakt tussen ruimtelijk niveau (geluidsbelast oppervlak) en woningniveau (geluidsgevoelige objecten). Het aspect wegverkeerlawaaï woningniveau scoort iets positiever dan wegverkeerlawaaï ruimtelijk niveau omdat niet alle gebouwen een geluidgevoelige bestemming zullen krijgen. Niet-geluidgevoelige bestemmingen kunnen daarnaast afschermend werken voor geluidgevoelige bestemmingen.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: College van Bestuur van de Vrije Universiteit Amsterdam en de Raad van Bestuur van het Vrije Universiteit Medische Centrum

Bevoegd gezag: Gemeenteraad van de gemeente Amsterdam

Besluit: Bestemmingsplannen

Activiteit: Herontwikkeling van de terreinen van de Vrije Universiteit van Amsterdam en het medisch centrum van de Vrije Universiteit.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in het Parool d.d. 7 april 2010

ter inzage legging startnotitie: 8 april t/m 20 mei 2010

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 1 april 2010

richtlijnenadvies uitgebracht: 17 juni 2010

inhoudseisen vastgesteld: 13 juli 2010

kennisgeving MER in de Staatscourant van 20 juli 2011

ter inzage legging MER: 21 juli t/m 31 augustus 2011

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 15 juli 2011

toetsingsadvies uitgebracht: 15 september 2011

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

drs. ir. B.A.H.V. Brorens

prof. dr. ir. R.E.C.M. van der Heijden

ing. msc. L.M. de Jong

drs. J.G.M. van Rhijn (voorzitter)

drs. J.P. Siedsma (secretaris)

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in de besluitvorming. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer en de eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake, als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, alvorens het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- Milieueffectrapport Vrije Universiteit/ Vrije Universiteit medisch centrum, deel A, Oranjewoud, 18 februari 2011;
- Achtergrondrapport verkeer, grijs milieu en water, deel B, Oranjewoud, 25 januari 2011;
- Ontwerp bestemmingsplan VU medisch centrum (e.o.), gemeente Amsterdam, 12 juli 2011;
- Akoestisch onderzoek bestemmingsplan Vrije Universiteit medisch centrum te Amsterdam, Cauberg-Huygen Raadgevende Ingenieurs BV, 15 april 2011
- Externe veiligheid A10-Zuid Deloitte en VUmc, Adviesgroep AVIV BV, 25 oktober 2010

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Vrije Universiteit/Vrije Universiteit medisch centrum

De Vrije Universiteit (VU) van Amsterdam en het medisch centrum van de Vrije Universiteit (VUmc) willen hun terreinen herinrichten. De herontwikkeling betreft (gedeeltelijke) sloop en nieuwbouw, het verplaatsen van functies en toevoeging van een aantal nieuwe functies zoals (studenten)woningen. Voor de besluitvorming over de bestemmingsplannen wordt een procedure voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen.

Commissie voor de
milieueffectrapportage ISBN: 978-90-421-3358-7

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht
T 030 - 234 76 66
F 030 - 233 12 95
E mer@eia.nl
W www.commissiemer.nl

